

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918201260
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7918201260.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a JUDr. Jána Slobodníka, vo veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Bratislava, Martinčekova 13, proti žalovaným 1) R. F., nar. X.XX.XXXX, F., V. ulica XXX/X a 2) F. F., nar. X.XX.XXXX, F., V. ulica XXX/X, o zaplatenie 16 166,45 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 12Csp/45/2018-131 z 1.2.2019 Okresného súdu Trebišov v spojení s opravným uznesením 12Csp/45/2018-151 z 15.5.2019

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výrokoch IV. a V. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. zastavuje konanie v časti o zaplatenie zmluvných úrokov z úveru a úrokov z omeškania za obdobie do 31.5.2017 v časti prevyšujúcej sumu 913,55 eur, II. žalovaní sú povinní uhradiť žalobcovi sumu 9 875,76 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, III. žalovaní sú povinní uhradiť žalobcovi 5,15 % ročné úroky z omeškania zo sumy 16.166,45 Eur od 21.10.2014 do 12.11.2014, zo sumy 16.043,87 Eur od 13.11.2014 do 11.12.2014, zo sumy 15.846,14 Eur od 12.12.2014 do 13.01.2015, zo sumy 15.759,43 Eur od 14.01.2015 do 12.02.2015, zo sumy 15.636,94 Eur od 13.02.2015 do 12.03.2015, zo sumy 15.616,26 Eur od 13.03.2015 do 13.04.2015, zo sumy 15.418,91 Eur od 14.04.2015 do 12.05.2015, zo sumy 15.318,18 Eur od 13.05.2015 do 13.07.2015, zo sumy 15.137,53 Eur od 14.07.2015 do 12.08.2015, zo sumy 15.015,32 Eur od 13.08.2015 do 10.09.2015, zo sumy 14.894,57 Eur od 11.09.2015 do 12.10.2015, zo sumy 14.604,42 Eur od 13.10.2015 do 12.11.2015, zo sumy 14.440,23 Eur od 13.11.2015 do 10.12.2015, zo sumy 14.207,38 Eur od 11.12.2015 do 12.01.2016, zo sumy 14.002,81 Eur od 13.01.2016 do 11.02.2016, zo sumy 13.957,83 Eur od 12.02.2016 do 10.03.2016, zo sumy 13.933,19 Eur od 11.03.2016 do 12.04.2016, zo sumy 13.717,04 Eur od 13.04.2016 do 12.05.2016, zo sumy 13.548,70 Eur od 13.05.2016 do 13.06.2016, zo sumy 13.396,89 Eur od 14.06.2016 do 11.08.2016, zo sumy 13.279,78 Eur od 12.08.2016 do 13.09.2016, zo sumy 13.167,71 Eur od 14.09.2016 do 12.10.2016, zo sumy 12.962,20 Eur od 13.10.2016 do 10.11.2016, zo sumy 12.755,59 Eur od 11.11.2016 do 12.12.2016, zo sumy 12.468,23 Eur od 13.12.2016 do 12.01.2017, zo sumy 12.208,26 Eur od 13.01.2017 do 13.02.2017, zo sumy 12.068,26 Eur od 14.02.2017 do 13.03.2017, zo sumy 11.928,26 Eur od 14.03.2017 do 12.04.2017, zo sumy 11.665,03 Eur od 13.04.2017 do 11.05.2017, zo sumy 11.422,15 Eur od 12.05.2017 do 15.06.2017, zo sumy 11.202,63 Eur od 16.06.2017 do 12.07.2017, zo sumy 11.096,12 Eur od 13.07.2017 do 10.08.2017, zo sumy 10.920,64 Eur od 11.08.2017 do 12.09.2017, zo sumy 10.758,62 Eur od 13.09.2017 do 12.10.2017, zo sumy 10.589,05 Eur od 13.10.2017 do 13.11.2017, zo sumy 10.456,10 Eur od 14.11.2017 do 12.12.2017, zo sumy 10.325,85 Eur od 13.12.2017 do 11.01.2018, zo sumy 10.171,73 Eur od 12.01.2018 do 12.02.2018, zo sumy 10.010,01 Eur od 13.02.2018 do 12.03.2018, zo sumy 9.851,00 Eur od 13.03.2018 do 12.04.2018, zo sumy 9.740,54 Eur od 13.04.2018 do 10.05.2018, zo sumy 9.403,23 Eur od 11.05.2018 až do zaplatenia,

a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, IV. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a, že V. žalovaní sú povinní uhradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 36 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho 19.3.2018 pôvodne domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil, že žalovaní nesplácanie úveru v dohodnutých splátkach odôvodnili splácaním iných dlžôb. Uviedol, aké dokazovanie vykonal a citujúc znenie § 497, § 499, § 502 ods.1, § 503 ods.1,2,3, § 369 ods.1 Obchodného zákonníka, § 52 ods.2, § 658 ods.1 O. z., § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. uzavrel, že právna úprava odplaty za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov úverovou zmluvou, z ktorej je potrebné, vzhľadom na absenciu inej občianskoprávnej úpravy (§ 52 ods.2 posledná veta O. z.) vyjsť i pri posudzovaní spôsobu úročenia spotrebiteľských úverov je obsiahnutá v §§ 502 a 503 Obchodného zákonníka, z ktorých je zrejmé, že zákon naproti času, od kedy je úverový dlžník povinný platiť úroky (od poskytnutia) výslovne neupravuje, až na prípad, keď dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve, tiež do kedy úroky veriteľovi patria. To v praxi vyvolalo interpretačný spor, či sa poskytnuté peniaze úročia až do skutočného vrátenia poskytnutých peňazí alebo či povinnosť platiť úroky zaniká so splatnosťou úveru alebo jeho časti. Pre objektivnosť je potrebné konštatovať, že predovšetkým v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu ČR (por. napr. žalobcom zmienený rozsudok sp. zn. 32 Cdo 3830/2014) možno zaznamenať názor, že veriteľovi patria úroky aj po zosplatnení úveru. V každom zo súdu známych prípadov však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatnení v úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia (teda o situáciu keď sa veriteľ s dlžníkom na úročení úveru po zosplatnení nedohodli), sa v týchto, len na prvý pohľad obdobných prípadoch, neriešila. V podmienkach Slovenskej republiky síce uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o úročení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ťažiskovo. Súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 OBZ), v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Na strane druhej však nemožno prehliadať, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci, považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov sa k tomuto názoru prikláňa tiež súd aj v tejto veci, pričom k formovaniu tejto jeho argumentačnej pozície došlo v podstatnom tiež na podklade týchto úvah: Interpretácia trvania úročenia úveru musí podľa úvahy súdu odzrkadľovať tiež samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatnení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú v tomto zmysle zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplatou veriteľa za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a ten ich v dohodou stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii i sám žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod (kauzu) vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tejto kauzy úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnomu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok prípadne spojené sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr rozhodne patrí. Nemožno v tejto súvislosti prehliadnúť ani, že otázka „odplaty“ za nesplnenie povinnosti dlžníkom vyvstala výlučne v súvislosti s úverovými vzťahmi, pričom mimo nich súdu nie sú zrejmé prípady, kedy by sa veriteľ po zročení plnenia domáhal mimo sankčných, zabezpečovacích alebo zodpovednostných záväzkov tiež iných vedľajších plnení, majúcich povahu akejsi zmluvnej odplaty. Takto napríklad po skončení nájmu prenajímateľa nežiadajú nájomné až do vydania predmetu nájmu i napriek tomu, že zákon platenie nájomného len za obdobie trvania nájmu nelimituje (rovnako ako úrok pri úveroch). Možno síce namietat, že náhradu za užívanie veci bez právneho dôvodu vlastníci bežne žiadajú, treba mať ale na zreteli, že svojím charakterom sa nad akúkoľvek pochybnosť nejedná o odplatu, ale o náhradu zo zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorú, ako už bolo skôr zmienené,

odvolací súd pripúšťa i v prípade úverových vzťahov. Súd teda nevzhladol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržáva. Celkom nepatričnou je argumentácia žalobcu, založená na znení poslednej vety § 503 ods.3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úroky je povinný (dlžník) zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo „len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o úročení úveru po splatnosti sa doposiaľ uspokojivo nevysporiadali ani s jeho zrejmu kolíziou s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úroky z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietané. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa § 3a ods.2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje. Túto skutočnosť je potrebné mať na zreteli pri posudzovaní platnosti prípadnej dohody strán o povinnosti žalovaného plniť žalobcovi za omeškanie s vrátením zosplatneného úverového dlhu úroky. Podľa uvedených zistení a citovaných právnych ustanovení Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka účinných ku dňu uzavretia úverovej zmluvy súd konštatuje, že veriteľovi nevzniká nárok na úhradu úrokov z úveru za obdobie od vyhlásenia jeho predčasnej splatnosti, t.j. od 16.5.2014 do budúca. Za stavu predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru žalobcovi vzniká iba právo na jednorazové vrátenie nesplatennej požičanej istiny úveru, kapitalizovaných úrokov z úveru a poplatkov splatných ku dňu zosplatnenia úveru. Pokiaľ Všeobecné obchodné podmienky žalobcu pre poskytovanie úverov účinné v čase uzavretia úverovej zmluvy obsahujú v bode 6.4) a v bode 6.2) povinnosť dlžníka splácať úroky z úveru aj po dni jeho predčasnej splatnosti, a podľa žalobcu tieto ustanovenia sú súčasťou dohodnutých zmluvných podmienok, tak ide o neplatnú časť zmluvy, pretože odporuje zákonu, keďže povinnosť platiť úroky z poskytnutého úveru je obmedzená iba na trvanie zmluvného úverového vzťahu. Zmluvný úverový vzťah vyhlásením predčasnej splatnosti končí, dlžníkovi vzniká povinnosť dlh vrátiť v deň splatnosti. Preto dohoda o povinnosti dlžníka spotrebiteľa platiť úroky z úveru po jeho splatnosti odporuje zákonu, t.j. § 503 ods.3 druhá veta Obchodného zákonníka, a je podľa § 39 O. z. neplatná. Podmienka neplatnosti je daná aj z dôvodu, že tak závažná skutočnosť spotrebiteľského zmluvného vzťahu, ako je úprava platenia úrokov, nemôže byť obsiahnutá sčasti v texte zmluvy (úroková miera) a sčasti vo všeobecných úverových podmienkach (povinnosť platiť úroky aj po splatnosti úveru), čím vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods.1,2, § 54 ods.1,2 O. z.. Tým veriteľ zavinil možnosť uzavretia dohody o individuálnej zmluvnej podmienke, pretože, ak by dlžník odmietol uzatvoriť dohodu podľa bodov 6.2),6.3) a 6.4) všeobecných úverových podmienok, t.j. dojednanie úročenia aj po splatnosti úveru, veriteľ by na uzavretie úverovej zmluvy ako celku nepristúpil a dlžník by obsah zmluvy, body 6.2),6.3) a 6.4) všeobecných úverových podmienok, nemohol ovplyvniť. Povinnosť dlžníka uhradiť úroky z úveru za čas po zosplatnení by bola v rozpore s § 52 ods.2, § 53 ods.1,2, § 54 ods.1,2 § 658 ods.1 O. z. a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., § 503 ods.1,2,3 Obchodného zákonníka, a to vzhľadom k § 39 Občianskeho zákonníka. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 25.9.2018 sp. zn. 11Co/173/2018 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12Csp/202/2017 (Bencont c/a Bardiovský), rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 16.12.2016 sp. zn. 9Co/255/2017 vo veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 12Csp/61/2016 (Poštová banka, a.s. c/a Vladimír Rác), rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14.11.2017 sp. zn. 6Co/214/2017, vo veci Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 14C/91/2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.5.2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Vychádzajúc z uvedeného uložil žalovanému uhradiť pre žalobcu iba dlh vykazovaný ku dňu predčasnej splatnosti so zohľadnením platieb žalovaného uskutočňovaných v období od 14.11.2014 do 11.5.2018 v sume 6 763,22 Eur. Ďalej citoval znenie § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka a podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a uložil žalovanému uhradiť aj úroky z omeškania od 21.10.2014, pretože žalovaný bol od tohto dňa v omeškani s úhradou dlhu, ktorý mal splatiť ku dňu predčasnej splatnosti, t.j. do 20.10.2014. Výška úrokov z omeškania je o 5,00 % vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá ku dňu 20.10.2014 bola 0,15 %. Pri priznaní úrokov z omeškania vychádzal z platieb poukázaných žalovanými v období po dni predčasnej splatnosti, t.j. po 20.10.2014, tak ako ich špecifikoval žalobca v prílohe k žalobe a v podaní z 19.1.2019. Podaním z 19.1.2019 pred začatím

pojednávania vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie zmluvných úrokov z úveru a úrokov z omeškania za obdobie do 31.5.2017, v časti prevyšujúcej sumu 913,55 Eur, a preto podľa § 145 ods. 1 CSP, v späťvzatej časti konanie zastavil. Žalobu v časti o zaplatenie zmluvných úrokov z úveru za obdobie od 21.10.2014, zníženú o späťvzatú časť zmluvných úrokov z úveru a v časti istiny prevyšujúcej sumu 9 875,76 Eur z vyššie uvedených dôvodov zamietol a zamietol žalobu aj v časti o zaplatenie časti úrokov z omeškania za obdobie od 20.10.2014, so zohľadnením späťvzatej časti úrokov z omeškania, pretože žalobca pri výpočte úrokov z omeškania vychádzal zo záveru, že sumy poukázané žalovanými po 20.4.2014 sa majú započítať na úhradu úrokov a nie na úhradu istiny úveru, ako to posúdil súd. Preto priznal žalobcovi úroky z omeškania za obdobie od 21.10.2010 z nižšej dlžnej sumy akú zvolil pre výpočet svojho nároku žalobca. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné žalobu žalobcu zamietnuť aj v časti nároku žalobcu prevyšujúcej sumu úrokov z omeškania priznaných súdom, zníženej o späťvzatú časť úrokov z omeškania. Žalobca mal v konaní úspech 63%, žalovaný 37%, a preto podľa § 255 ods.1 CSP uložil žalovanému povinnosť uhradiť pre žalobcu trovy konania v rozsahu 36% (63-27), o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 Civilný sporový poriadok).

3. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) a v ostatnej časti napadnuté rozhodnutie zostáva nedotknuté. Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, dôvodil § 365 ods.1 písm. a),f),h) CSP a má za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel záver, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Je zrejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom zjavné naplnené nebolo. Pokiaľ by uvažoval o tom, že otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru mala byť zodpovedaná Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998, tak, ako to uvádza vo svojom odôvodnení súd, s týmto záverom sa stotožniť nemožno, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť regulácie smerodajné. V tejto súvislosti si dovoľil poukázať napríklad na § 16 ods.1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „ZOS“), ktorého znenie citoval a výkladom a contrario, v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru. Taktiež poukázal na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, P. L. ÚS16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05]. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). V prípade zmluvného úroku zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa (žalobcu) za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda späť aj jeho nárok na zmluvné úroky, pričom žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojím podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Ďalej citoval znenie § 503 ods.3 Obchodného zákonníka („ObZ“), a uviedol, že uvedené ustanovenie upravuje obdobie, za ktoré má veriteľ nárok na zmluvný úrok. Už z jazykového výkladu je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade, ak by veriteľ úver nezosplatnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade, ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplatom

za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Dlužník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru. V zmysle vyššie uvedeného s ohľadom na bod 6.4 Obchodných podmienok: „V prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“ Je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo jeho úmyslom a žalovanému musel byť tento zámer vzhľadom formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas, čo potvrdil svojím podpisom na zmluve. Tento záver konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Najvyšší súd ČR Rozsudkom 32Cdo 3830/2014, podľa ktorého jazykové vyjadrenie právneho úkonu musí byť posudzované z hľadiska gramatického jazykového, logického a systematického výkladu a súd okrem uvedeného posúdi na základe dokazovania, aká bola skutočná vôľa strán v okamžiku uzatvárania zmluvy a táto vôľa nebola v rozpore s uvedenými výkladmi. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky. Možno teda zhrnúť, že v prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany žalovaného doposiaľ nedošlo, na základe čoho je on naďalej oprávnený aj na zaplatenie tejto položky. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka, by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadze určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Taktiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného. Zároveň týmto žalobca dáva súdu do pozornosti § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať úroky z omeškania, pokiaľ nie je zo zákona daná povinnosť platiť poplatok z omeškania. Dlžníkovi, ktorý sa ocitne v omeškaní, tak pribúda ďalšia platobná povinnosť popri už existujúcom peňažnom dlhu. Peňažný záväzkový právny vzťah môže byť chápaný ako hlavný alebo vedľajší. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. k získaniu určitej sumy peňazí. Vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Najvýraznejšie tieto odlišnosti demonštruje skutočnosť, že aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať úroky dohodnuté v zmluve, na druhej strane, úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj v prípade bezodplatnej pôžičky. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň uviedol, že zosplatnením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku a, že napriek judikovanému právu v oblasti zmluvného úroku a jeho uplatňovania po zosplatnení úveru v rozhodnutiach Ústavného súdu IV 476/2012 a Najvyššieho súdu 4 Obo 143/1998, nie je na pôdach okresných súdov ustálená súdna prax v ich uplatňovaní. Dovolil si poukázať na Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn.: 41Co/13/2018 zo 16.8.2018, z ktorého citoval a rovnako dovolil si poukázať na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 11Co/22/2018 z 28.6.2018, z ktorého tiež citoval, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 43Co/II/2018 zo 25.1.2018. Poukázal aj na odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky, JUDr. Milana Laľáka: Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia žiadal, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trebišov zo 1.2.2019 č. k. 12Csp/45/2018 v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu „prvého stupňa“ na ďalšie konanie alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. 4. Rozsudok, vo výrokoch I., II., III., neboli odvolaním napadnuté a tieto výroky nadobudli právoplatnosť (§ 367ods.1,3 CSP), preto neboli v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmané.

5. Predmetom odvolacieho prieskumu je rozsudok v napadnutom zamietavom výroku IV. a v súvisiacom výroku V. o trovách konania (číselné označenie výrokov v súlade s opravným uznesením z 15.5.2019, pozn. odv. súdu).

6. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na pojednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a zistil, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a, že nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, preto rozsudok podľa § 389 ods.1 písm. c) zrušil a podľa § 391 ods.1 CSP vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

7. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. a) CSP spočíva v tom, že neboli splnené procesné podmienky, ktorými sú také vlastnosti súdu a subjektov civilného konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Civilného sporového poriadku. Právna teória rozdeľuje procesné podmienky a) na strane súdu (právomoc a príslušnosť); b) na strane strán sporu (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinnosť zastúpenia...); c) vecné procesné podmienky (existencia žaloby, splnenie poplatkovej povinnosti); d) negatívne procesné podmienky (prekážky rei iudicatae, listispendencie). Na procesné podmienky konania súd prihliada kedykoľvek počas konania.

8. Žalobca nepoukazuje na žiadne procesné podmienky, ktoré neboli splnené a žiadne porušenie nezistil ani odvolací súd.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

10. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

11. Súd síce použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil ale na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach stranách sporu.

12. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ dospel k záveru, že bez ohľadu na zmluvné dojednanie účastníkov zmluvy o úvere patrí veriteľovi zmluvný úrok iba do doby predčasnej splatnosti úveru a v dôsledku tohto nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal

potrebné dôkazy na preukázanie, v akom rozsahu je žalobou uplatnený nárok na zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 11,9 % ročne od doby predčasnej splatnosti až do zaplatenia úveru dôvodný, teda rozhodol vo veci predčasne, na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a došlo tým k naplneniu dôvodu pre zrušenie rozsudku v zmysle § 389 ods.1 písm. c) CSP.

13.Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14.Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod, § 261 ods.1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

15.Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods.2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

16.Podľa § 502 ods.1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

17.Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť požičané peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods.1 Obchodného zákonníka).

18.Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

19.Zmluvne dohodnutý záväzok dlžníka vyplývajúci zo zmluvy vrátiť požičané peňažné prostriedky spolu s úrokom (odmenou) sa okamihom predčasného zosplatnenia úveru nijako nemení ale v dôsledku porušenia povinností na strane dlžníka sa mení len splatnosť, kedy má byť tento záväzok splnený.

20.V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovaných zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. O. z., preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods.2 O. z.).

21.Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

22.Ani § 658 ods.1 O. z. a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe, na ktorú tak možno urobiť, mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz, či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškani so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

23.Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od

zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods.2 O. z.). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba.

24. Najvyšší súd Českej republiky sa v rozsudku z 27.6.2007 sp.zn. 33Odo 657/2005 nestotožnil s právnym záverom odvolacieho súdu, že úroky podľa § 658 ods.1 Občianskeho zákonníka možno zásadne dohodnúť len na dobu do dohodnutého dňa splatnosti istiny a že od tohto okamihu už zmluvné úroky nenabiehajú a nastupujú úroky z omeškania. Mal za to, že z hľadiska posúdenia doby, za ktorú boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté úroky, bude preto vždy určujúci obsah zmluvy, ako si ho zmluvné strany upravili.

25. S týmto názorom sa stotožňuje aj odvolací súd a k tomu považuje za potrebné dodať, že poskytnutie finančných prostriedkov veriteľom dlžníkovi v rámci úveru má za následok absenciu týchto peňažných prostriedkov u veriteľa, a teda veriteľ nemá možnosť s týmito peňažnými prostriedkami nakladať v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ani tvoriť účel podnikateľskej činnosti, t.j. zisk. Takýto stav nepochybne trvá nielen počas doby, v ktorej má dlžník úver splácať v zmysle dohodnutej doby splátok, ale aj v čase po jeho zosplatnení, teda až do doby skutočného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom. Nemožno teda v rámci zmluvnej voľnosti účastníkov úverového vzťahu vylúčiť dohodu účastníkov, podľa ktorej má dlžník povinnosť zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po zosplatnení úveru, teda za celú dobu, počas ktorej má dlžník peňažné prostriedky veriteľa v dispozícii. Opačný výklad by mohol vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie, t.j. zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru vyvolanom porušením zmluvných povinností dlžníkom. Rovnako absurdne by pôsobil aj § 16 ods.1 zák. č. 129/2010, podľa ktorého, ak spotrebiteľ sám sa rozhodne predčasne splatiť dlh (veriteľovi reálne vráti požičané peniaze) má rovnaké postavenie ako ten, ktorý poruší povinnosť a peniaze veriteľovi nevráti.

27. S poukazom na tieto dôvody považuje odvolací súd za predčasný, a teda aj nesprávny záver súdu o tom, že žalobcovi bez ďalšieho, (bez ohľadu na obsah dohodnutých zmluvných podmienok), nepatrí nárok na zaplatenie zmluvných úrokov za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru.

28. Keďže súd vychádzal z nesprávneho právneho záveru, v zmysle ktorého bez ďalšieho po vyhlásení predčasnej splatnosti žalobcovi ako veriteľovi nepatrí zmluvný úrok z úveru, nevykonal dokazovanie na posúdenie dohody ohľadne doby, do ktorej bol dohodnutý zmluvný úrok z úveru, preto v ďalšom konaní bude jeho povinnosťou zamerať dokazovanie na zisťovanie tejto dohody, ktorá je rozhodujúca z hľadiska určenia doby, za ktorú žalobcovi patria zmluvné úroky, pričom je potrebné rozlišovať medzi konečnou splatnosťou úveru, ktorá vychádza z dohody strán uvedenej v zmluve a predčasnou splatnosťou, ktorá je stranami dohodnutá ako možná sankcia v zmysle čl. 9 bod 9.2. za porušenie špecifikovaných povinností.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov, t.j. že zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny a žiadne zákonné ustanovenie nezakazuje možnosť dohodnúť si úroky za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná, nie je možné považovať dohodu o povinnosti platiť úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov za rozpornú so zákonom.

30. Zároveň je treba mať na zreteli, že v zmysle § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy síce nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, to však neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky boli vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, keďže úroky z úveru predstavujú cenu za poskytnuté plnenie.

31. Treba dať za pravdu odvolateľovi v tom, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by veriteľovi patrili zmluvné úroky z úveru iba do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda do uplatnenia jeho práva podľa § 565 O. z..

32. Je teda vždy vecou zmluvnej dohody účastníkov úverovej zmluvy, ako vymedzia dobu, po ktorú je povinný dlžník platiť úroky z úveru. Spravidla je táto doba dohodnutá do splatnosti úveru, ktorá je vymedzená v zmluve (spravidla) konkrétnym dňom, avšak nie je vylúčené, aby zmluvné strany dohodli platenie úrokov z úveru až do doby skutočného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

33. Takáto dohoda však musí byť v zmysle § 9 ods.9 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy v tejto prejednávanej veci (8.9.2014) písomná, pretože v zmysle § 9 ods.9 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úroky, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

34. Zmluva o spotrebiteľskom úvere pritom v zmysle § 9 ods.1 citovaného zákona musí mať písomnú formu a musí obsahovať náležitosti vymenované v § 9 ods.2, vrátane úrokovej sadzby úveru, výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov určenia konečnej splatnosti úveru.

35. Rozhodujúce je preto znenie písomnej zmluvy o úvere, pokiaľ ide o dohodnutú dobu, po ktorú veriteľ má nárok na zaplatenie zmluvného úroku a pokiaľ takáto dohoda je obsiahnutá v inej listine (všeobecné obchodné podmienky), musí byť táto listina podpísaná účastníkmi zmluvy, nestačí iba odkaz na ňu v zmluve.

36. Po vrátení veci bude preto povinnosťou súdu opätovne posúdiť sporný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných úrokov z úveru za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru, t.j. od 16.5.2014 do 20.7.2020 resp. až do zaplatenia, pričom súd bude vychádzať z dohodnutých zmluvných podmienok v úverovej zmluve, teda bude skúmať, aká bola dohoda účastníkov úverovej zmluvy o dobe, po ktorú veriteľovi patrí úrok z úveru a pokiaľ v úverovej zmluve nebolo výslovne dojednané, že úrok z úveru patrí až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru.

37. Vyslovený názor je v súlade s rozhodovacou praxou odvolacích súdov (KS v Košiciach sp. zn. 6Co/109/2019, 5Co/200/2018 a rozhodnutia uvedené žalobcom v odvolaní), s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

38. V novom rozhodnutí rozhodne súd o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods.3 CSP), pričom v zmysle § 255 CSP pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je rozhodujúci celkový výsledok konania.

39. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.